

लोक सेवा आयोग
अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह
पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र (Paper III) : सेवा समूह सम्बन्धी
(नेपाल प्रशासन सेवा, राजश्व समूहको लागि)

खण्ड (A) : 35 अङ्क Section (A) : 35 Marks	५ प्रश्न × ५ अङ्क = २५ अङ्क
	१ प्रश्न × १० अङ्क = १० अङ्क

१. नेपालको अर्थ व्यवस्था

- १.१ नेपालको अर्थतन्त्रका विशेषताहरु
- १.२ खुला बजार अर्थतन्त्र र नेपाल
- १.३ नेपालको आर्थिक नीति, वित्त नीति (fiscal policy) र मौद्रिक नीति (monetary policy) सम्बन्धी जानकारी
- १.४ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा र कार्यान्वयन व्यवस्था
- १.५ चालु आवधिक योजना बारे सामान्य जानकारी
- १.६ कर (प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष कर) र गैरकर सम्बन्धी जानकारी
- १.७ नेपालको वैदेशिक व्यापारको प्रवृत्ति
- १.८ नेपालमा आन्तरिक ऋण व्यवस्थापन
- १.९ वैदेशिक सहायता परिचालन
- १.१० नेपालमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (B) : 35 अङ्क Section (B) : 35 Marks	५ प्रश्न × ५ अङ्क = २५ अङ्क
	१ प्रश्न × १० अङ्क = १० अङ्क

२. राजस्व प्रशासन सम्बन्धी र कानुनी व्यवस्था

- २.१ नेपालको संविधान :
 - २.१.१ संघीय आर्थिक कार्य प्रणाली, प्रादेशिक आर्थिक कार्य प्रणाली, स्थानीय आर्थिक कार्य प्रणाली
 - २.१.२ संघ प्रदेश र स्थानीय तहको आर्थिक अधिकार
- २.२ वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँड
 - २.२.१ वित्तिय समानीकरण अनुदान, शसर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदान
 - २.२.२ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कर तथा गैर करका अधिकार क्षेत्र र राजस्व बाँटफाँट सम्बन्धी व्यवस्था
- २.३ संघीय कर कानुन सम्बन्धी व्यवस्था
 - २.३.१ भंसार ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५: भंसार जाँचपास प्रकृया, जाँचपास पछिको परीक्षण (Post Clearance Audit), मुद्दा र लिलाम सम्बन्धी
 - २.३.२ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९: आय विवरण र कर निर्धारण, किस्ताबन्धी र अग्रीम कर दाखिला, भुक्तानीमा कर कट्टी, कर विवाद (प्रशासकिय पुनरावलोकन, पुनरावेदन) तथा कर बक्यौता असुली प्रकृया सम्बन्धी जानकारी

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित प्रथम श्रेणी, नायव सुब्बा वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.३.३ मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ र नियमावली, २०५३: दर्ता, कर विवरण दाखिला, कर कट्टी, कर निर्धारण, कर फिर्ता, कर छुट (Tax Exempt) र शून्य दर (Zero Rate) को सुविधा सम्बन्धी
- २.३.४ अन्तः शुल्क ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९: अन्तः शुल्क निर्धारण र असुली, स्वयं निष्कासन प्रणाली, भौतिक नियन्त्रण प्रणाली, इजाजत सम्बन्धी व्यवस्था
- २.३.५ मदिरा ऐन, २०३१ र नियमावली, २०३३ अन्तः शुल्क स्टीकर व्यवस्थापन

खण्ड (C) : 30 अङ्क Section (C) : 30 Marks	४ प्रश्न × ५ अङ्क = २० अङ्क
	१ प्रश्न × १० अङ्क = १० अङ्क

३. राजस्व प्रशासन र वित्तीय क्षेत्र

- ३.१ राजस्व प्रशासनको संगठन तथा संरचनात्मक व्यवस्था
- ३.१.१ अर्थ मन्त्रालय र मातहत निकायहरूको संगठन संरचना र कार्यहरू
- ३.१.२ राजस्व परिचालनमा सम्पत्ती शुद्धिकरण अनुसन्धान विभाग, राजस्व अनुसन्धान विभाग, महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको कार्य जिम्मेवारी र भूमिका
- ३.१.३ राजस्व समूह गठन तथा संचालन सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.२ राजस्व चुहावट नियन्त्रण
- ३.३ करदाता शिक्षाको वर्तमान अवस्था र आवश्यकता
- ३.४ आन्तरिक राजस्वको क्षेत्र, महत्व र संरचना
- ३.५ भंसार सुधार र व्यापार सहजिकरण
- ३.६ नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको परीचय, व्यवस्थापन र राजस्वमा योगदान
- ३.७ नेपालमा गैर बैकिङ्ग वित्तीय संस्थाको व्यवस्थापन, नियमन र पूर्वाधार निर्माणमा स्रोत परिचालन
- ३.८ नेपालको पूँजीबजार, बीमा र सहकारी क्षेत्रको विकास र व्यवस्थापन

द्रष्टव्य : उल्लिखित विषयसँग सम्बन्धित संवैधानिक व्यवस्था र सम्बन्धित ऐन तथा नियमावलीका बारेमा सामान्य जानकारी राख्नु पर्नेछ।

पाठ्यक्रम लागू मिति : - २०७६/०९/१७